

Wo haben Sie denn Ihr Auto geparkt? Ku e kishit parkuar makinën?

Përmbledhje

Çfarë duhet të dini

1. Përmbledhje e rendit të fjalëve në një fjali kryesore

Kryefjala = rasa emërore, **Kundrinori i drejtë** = rasa kallëzore,
Kundrinori i zhdrejtë = rasa dhanore

a) Folja është në vend të dytë:

Në thënie të zakonshme, në fjali të zakonshme dëftore. Kryefjala është në këtë rast elementi i parë i fjalisë.

Kryefjala	Folje	
Mein Auto	ist	weg.

Në fjali pyetëse të ndërtuara me një përemër pyetës. Në këtë rast kryefjala vjen pas foljes.

	Folja	Kryefj.	Kundr.dr.
Warum	sagen	Sie	das?
Wie	bekomme	ich	mein Auto jetzt wieder?

Kur fjalja fillon me fjalë të tilla si **natürlich, schließlich** ... ose pjesë të tjera të fjalisë që vendosen për përforsim në krye të fjalisë. Në këto raste kryefjala vjen gjithashtu pas foljes, e cila mbetet në vend të dytë.

	Folja	Kryefjala	
Natürlich	bin	ich	ganz sicher.
Schließlich	bin	ich	ja nicht blind.
Das	glaube	ich	nicht.

b) Folja është në vend të parë

në fjali pyetëse që nuk ndërtohen me një përemër pyetës. Në mënyrën urdhërore, folja është gjithashtu elementi i parë i fjalisë.

Folja	Kryefjala	
Sind	Sie	ganz sicher?
Überlegen	Sie	mal!

c) Rendi i fjalëve në fjali që përmbajnë folje të ndashme dhe folje modale; “korniza” e fjalisë.

1. Foljet e ndashme: në kohën e tashme folja është në vend të dytë. Parashtesa e ndashme shkon në fund të fjalisë.
2. Foljet e ndashme: në kohën e kryer folja ndihmëse është në vend të dytë. Pjesorja e shkuar zë vend në fund të fjalisë.
3. Foljet modale: folja modale është në vend të dytë. Folja e dytë (e varur) është në formën e paskajores dhe vendoset në fund të fjalisë.

	Folja ₁		Folja ₂ / Parasht. e ndashme
1. Ich	hole	meine Frau	ab.
2. Ich	habe	meine Frau	abgeholt.
3. Ich	möchte	meine Frau	abholen.

d) Foljet që marrin kundrinor të drejtë dhe të zhdrejtë.

1. Rendi i zakonshëm i fjalëve në një fjali është Kryefjala – Folja – Kundrinori Nganjëherë kundrinori (sidomos kundrinori i drejtë) vendoset për përforsim në fillim të fjalisë, p.sh. **Das glaube ich.**
2. Kur të dy kundrinorët janë emra, kundrinori i zhdrejtë (rasa dhanore) vjen para kundrinorit të drejtë (rasa kallëzore).
3. Kur një kundrinor është **emër** dhe tjetri **përemër, përemri** vjen para emrit.
4. Nëse të dy kundrinorët janë **përemra**, kundrinori i drejtë paraprin kundrinorin e zhdrejtë.

Kryefj.	Folja	Kundr.zhdr.	Kundr. dr.
2. Er	zeigt	dem Mann	das Halteverbot.
3. Er	zeigt	ihm	das Halteverbot.
Kryefj.	Folja	Kundr.dr.	Kundr. zhdr.
3. Er	zeigt	es	ihm.

2. Pjesorja e shkuar e foljeve të parregullta

p. sb. geben – gegangen

Shprehje të dialogëve

sicher sein:	Natürlich bin ich ganz sicher.
nicht blind sein:	Schließlich bin ich ja nicht blind.
nicht wahr sein dürfen:	Das darf ja nicht wahr sein.
Nur ganz kurz.	
Nein, nicht gleich.	
etwas nicht gleich sagen:	Warum haben Sie das nicht gleich gesagt?

Njëri nga klientët e Hotel Evropës vjen tek sporteli i hotelit. Ai është i mërzhitur, sepse makina e tij nuk ndodhet më aty ku e ka parkuar ai.

(Hotelgast = Klient i hotelit)

Hotelgast:	Mein Auto ist weg!
Andreas:	Ihr Auto ist weg? Sind Sie ganz sicher?
Hotelgast:	Natürlich! Natürlich bin ich ganz sicher! Schließlich bin ich ja nicht blind!
Andreas:	Überlegen Sie mal: Wo haben Sie denn geparkt?
Hotelgast:	In der Bismarckstraße. Gleich um die Ecke.
Andreas:	Oh, da ist Halteverbot.
Hotelgast:	Was? Das glaube ich nicht. Ich habe kein Schild gesehen.
Andreas:	Ich kann es Ihnen zeigen.
Hotelgast:	Ja, bitte – das möchte ich sehen. (<i>Andrea dhe klienti dalin në rrugë</i>)
Andreas:	Hier – sehen Sie: Halteverbot von 15 ⁰⁰ –18 ⁰⁰ Uhr.
Hotelgast:	Das darf ja nicht wahr sein!

Klienti e kishte parkuar makinën në një rrugë me trafik të dendur. Prandaj Andrea mendon se makinën e tij e kanë larguar prej andej. Policia shpesh i largon makinat, të cilat nuk parkohen në vende të lejuara, sidomos kur ato pengojnë lëvizjen e trafikut.

Andreas:	Wie lange haben Sie denn da geparkt?
Hotelgast:	Nur ganz kurz. – Na ja, ich habe meine Frau abgeholt, geparkt und ihre Sachen ins Hotelzimmer getragen.

Andreas: Und dann sind Sie gleich wieder zu Ihrem Auto gegangen?
 Hotelgast: Nein, nicht gleich.
 Andreas: Wie lange waren Sie denn in Ihrem Zimmer?
 Hotelgast: Sind Sie von der Polizei, oder was ist jetzt los?
 Andreas: Nein, natürlich nicht. Aber – man hat Ihr Auto vermutlich abgeschleppt.
 Hotelgast: Und wie bekomme ich mein Auto jetzt wieder?
 Andreas: Da müssen Sie dann wirklich die Polizei anrufen.
 Hotelgast: Warum haben Sie das nicht gleich gesagt?
 Andreas: Was?
 Hotelgast: Das mit dem Halteverbot! Das nenne ich Hotelservice ...

Fjalë dhe shprehje

Sind Sie ganz sicher?
 sicher sein
 schließlich
 blind
 parken
 gleich um die Ecke
 das Halteverbot
 das Schild
 Das darf ja nicht wahr sein!
 wahr
 nur ganz kurz
 kurz (>kurze Zeit<)
 das Hotelzimmer
 tragen
 Nein, nicht gleich.
 Sind Sie von der Polizei?
 vermutlich
 abschleppen
 wiederbekommen
 etwas gleich sagen
 Das nenne ich Hotelservice!
 der Hotelservice

Jeni krejt i sigurtë?
 jam i sigurtë
 në fund të fundit
 i verbër
 parkoj
 pikërisht (mu) pas qoshes
 ndalim parkimi
 tabelë (këtu: tabelë qarkullimi)
 Kjo nuk është e mundur!
 (fjalë për fjalë: kjo nuk është e vërtetë!)
 e vërtetë
 vetëm për pak (kohë)
 këtu: pak
 dhomë hoteli
 mbaj, transportoj
 Jo, jo menjëherë.
 Jeni i policisë?
 siç duket, nga sa merret vesh
 heq një makinë nga ... (largoj)
 marr përsëri; më kthehet
 them diçka menjëherë, në çast
 Këtij i them unë shërbim hoteli
 shërbim hoteli

Ushtrime

1 Rendisni fjalët e mëposhtme për të formuar fjali. Kujdes rendin e fjalëve!

1. weg Auto ist mein

2. sicher Sie ganz sind ?

3. bin ja ich blind schließlich nicht

4. mal Sie überlegen !

5. die geparkt um ich Ecke habe gleich

6. nicht glaube das ich

7. ich Schild kann das zeigen Ihnen

8. es zeigen Ihnen ich kann

9. möchte sehen ich das

10. nicht sein ja darf wahr das

11. denn geparkt lange wie haben da Sie ?

12. meine Frau und abgeholt ich ihre Sachen
Hotelzimmer ins getragen habe

13. zu Auto sind gleich Sie Ihrem gegangen ?

14. waren wie Sie Zimmer lange in Ihrem ?

15. Auto abgeschleppt vermutlich hat Ihr man

16. mein bekomme wieder Auto ich wie ?

17. Sie anrufen Polizei da müssen die

18. das gesagt gleich Sie nicht haben warum ?

2 Rishkruani fjalitë e ushtrimit 1 me një renditje tjetër të fjalëve. Filloni fjalitë me pjesë të ndryshme nga kryefjala.

3. *Schließlich bin ich ja nicht blind.* _____
5. _____
6. _____
7. _____
9. _____
15. _____

3 Ktheni fjalitë në kohën e kryer.

1. Wo parken Sie ?
2. Ich sehe kein Schild.
3. Wie lange parken Sie da?
4. Ich hole meine Frau ab und trage ihre Sachen ins Hotelzimmer.
5. Gehen Sie gleich wieder zu Ihrem Auto?
6. Vermutlich schleppt man Ihr Auto ab.
7. Warum sagen Sie das nicht gleich?

4 Për të shprehur një supozim, ndërtoni fjali që të fillojnë me shprehjet: *vermutlich, vielleicht, ich glaube: ...*

Beispiel

Ich komme heute abend. Vermutlich komme ich heute abend.